جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ: ۱۸/۰۱/۱۴۰۰
شماره: ۵۵۲/۲۷۶۰/۱۶۰
پیوست: ۱

بسم الله الرحمن الرحیم

به: جناب آقای پیروز حناچی
شهردار محترم تهران

موضوع: مصوبه الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن‌سازی حصارکارگاهی

سلام علیکم؛

طرح «دستورالعمل حصار کارگاهی در پروژه های ساختمانی » مثبوت به شماره ۱۶۰/۳۳۰۵۵ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۱ در دویست و هشتاد و سومین جلسه رسمی دوره پنجم شورای اسلامی شهر تهران منعقده در تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۵ مطرح و پس از بررسی و مذاکرات انجام شده، طرح مذکور با عنوان « الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن‌سازی حصارکارگاهی » و با لحاظ اصلاحات بعمل آمده مشتمل بر مقدمه، ده (۱۰) ماده و نه (۹) تبصره و دستورالعمل پیوست با اکثریت آرای موافق (هفده رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران (از هجده عضو حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری) به تصویب رسید که جهت اقدام ایفاد و ابلاغ می‌شود.

وفق ماده نودم (۹۰) قانون تشکیلات ، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات بعدی آن، مصوبه مزبور در صورتی که تا دوهفته پس از تاریخ ابلاغ مورد اعتراض مسئولین ذیربط قرار نگیرد لازم‌الاجرا خواهد بود. /م ۲۷۶۰

محسن هاشمی رفسنجانی
رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - رئیس محترم مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس شورای اسلامی جهت استحضار و ابلاغ به نمایندگان محترم مردم تهران .

- فرماندار محترم تهران جهت استحضار.

- اعضای محترم شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار .

- رئیس محترم شورای اسلامی استان تهران جهت استحضار .

- جناب آقای بشیر نظری عضو محترم شورا و رئیس کمیته تنقیح مصوبات جهت استحضار.

- دفتر هیات رئیسه و مصوبات (۱۰۶ط/۵- شناسه : ۲۷۶۰).

شماره : .....
تاریخ : .....
پیوست : .....

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

مشخصات مصوبه

عنوان:

« الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن‌سازی حصارکارگاهی »

(مشتمل بر مقدمه، ده (۱۰) ماده و نه (۹) تبصره و دستورالعمل پیوست)

به انضمام گردش کار تصویب

شناسه مصوبه : ۲۷۶۰

رده‌بندی مصوبه :(۵/۴۰۰/۲۸۳/۲)

مصوب دویست و هشتاد و سومین جلسه رسمی
دوره پنجم شورای اسلامی شهر تهران
به تاریخ یکشنبه پانزدهم فروردین ماه ۱۴۰۰

این مصوبه در سامانه جامع مصوبات شورای اسلامی شهر تهران به نشانی http://laws.tehran.ir قابل دسترسی است.

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ **رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲**

مقدمه :

نظر به لازم‌الاجرا بودن مقررات ملی ساختمان در کلیه ساخت و سازها و در راستای اجرایی نمودن مفاد بند۱۲-۲-۲ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان، شهرداری تهران مکلف است از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه به منظور رعایت حقوق شهروندان و ساماندهی تعبیه حصار حفاظتی موقت کارگاهی، انبارکردن مصالح ساختمانی و استقرار ماشین‌آلات ساختمانی و رفع هرگونه سدمعبر ساختمانی در معابر اقداماتی را به شرح ذیل به انجام رساند:

ماده یکم (۱) :

در راستای اجرای بند(۱۲-۲-۲)مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان برای مواردی از جمله تعبیه حصار حفاظتی موقت کارگاهی، انبارکردن مصالح، استقرار ماشین‌آلات ساختمانی یا انجام عملیات ساختمانی که موجب مسدود یا محدود نمودن موقت پیاده‌رو یا معابر و فضاهای عمومی اطراف کارگاه ساختمانی می‌گردد مجوزهای لازم را با رعایت مفاد مباحث چهارم (۴) و دوازدهم (۱۲) مقررات ملی ساختمان و برای مدت معین صادر نماید.

ماده دوم (۲) :

شهرداری تهران مکلف است از متقاضی صدور پروانه ساختمانی گروه‌های ساختمانی (ج) و (د) که از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه نسبت به ثبت شروع عملیات ساختمانی اقدام می‌نمایند طرح تجهیزکارگاه ساختمانی(شامل نقشه حصار کارگاهی) و برنامه زمان‌بندی اجرای پروژه را دریافت و یک نسخه آن را در اختیار شهرداری ناحیه مربوطه قرار دهد. شهرداری ناحیه مکلف است بر انطباق تجهیزکارگاه بر اساس طرح مربوطه نظارت نماید. همچنین شهرداری تهران موظف است دستورالعمل اجرایی نحوه تهیه و تایید طرح تجهیزکارگاه، نقشه حصارکارگاهی و ارائه برنامه زمان‌بندی اجرای پروژه و شیوه نظارت مهندس ناظر و ماموران ناحیه در این خصوص را ظرف مدت یک ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه، توسط معاونت شهرسازی و معماری تهیه و ابلاغ نماید.

ماده سوم (۳) :

در صورت درخواست مالک مبنی بر استفاده از فضای پیاده‌رو به عنوان محل تعبیه حصار حفاظتی موقت کارگاهی، انبارکردن مصالح، استقرار ماشین‌آلات ساختمانی یا انجام عملیات ساختمانی که موجب مسدود یا محدود نمودن موقت پیاده‌رو یا معابر و فضاهای عمومی اطراف کارگاه ساختمانی می‌گردد، مشروط برآنکه فضای مورد نظر برای استفاده محدود و موقت پیاده‌رو و فضاهای عمومی اطراف کارگاه ساختمانی حداکثر تاپنجاه درصد(٪۵۰) پیاده‌رو (مشروط بر آن که عرض اشغال پیاده رو بیش از ۲ متر نباشد و در خصوص معابر دارای پیاده رو با عرض کمتر از ۱ متر با امکان سطح اشغال صددرصد (۱۰۰٪)عرض پیاده رو) را اشغال نماید و توام با رعایت کلیه الزامات ایمنی مندرج در مباحث مقررات ملی ساختمان باشد، در زمان ثبت شروع عملیات ساختمانی نسبت به صدور مجوز با مدت معین به شرح تبصره‌های ذیل اقدام نماید:

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ **رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲**

تبصره یکم (۱) :

به منظور کنترل مدت زمان اشغال معابر و جبران هزینه های ایجاد و بهسازی مسیری مناسب برای عبور و مرور عابران، بهای خدمات صدور مجوز برای املاک شمالی و جنوبی به شرح ذیل تعیین می گردد:

۱- برای کلیه املاک شمالی، از شروع عملیات ساختمانی تا زمان اتمام سقف سازه‌ای طبقه همکف در صورت اتمام در کمتر از یکسال، به ازای هرماه محدود نمودن پیاده‌رو به میزان P(r/m/s)×L اخذگردد.

L: برابر طول بر ملک و بصورت سیستمی تعیین می‌گردد. در املاک دارای چند بر، بزرگترین بر ملاک عمل خواهد بود.

P: ارزش معاملاتی املاک در محاسبه عوارض ساختمان(مطابق آخرین مصوبه ملاک عمل شورای اسلامی شهر تهران در تعیین عوارض ساخت و ساز آن سال)

۲- برای کلیه املاک شمالی که در رده پروژه‌های ساختمانی گروه (ج) و (د) قرار می‌گیرند و بنا بر برنامه زمان‌بندی اجرای پروژه تحویل شده توسط متقاضی به شهرداری، مازاد بر یک سال تا زمان اتمام سقف سازه‌ای طبقه همکف، به ازای هر ماه محدود نمودن پیاده‌رو به میزان P(r/m/s)×L×۲ اخذگردد.

۳- برای کلیه املاک جنوبی، از شروع عملیات ساختمانی تا زمان اتمام آخرین سقف سازه‌ای طبقات در صورت اتمام در کمتر از یک‌سال، به ازای هرماه محدود نمودن پیاده‌رو به میزان P (r/m/s)×L اخذگردد.

۴- برای کلیه املاک جنوبی که در رده پروژه‌های ساختمانی گروه (ج) و (د) قرار می‌گیرند مطابق برنامه زمان‌بندی اجرای پروژه تحویل شده توسط متقاضی به شهرداری، مازاد بر یک سال تا زمان اتمام آخرین سقف سازه‌ای طبقات، به ازای هرماه محدود نمودن پیاده‌رو به میزان P(r/m/s)×L×۲ اخذگردد.

تبصره دوم (۲):

بهای خدمات تعیین شده به هنگام ثبت شروع عملیات ساختمانی محاسبه و دریافت می‌گردد.

تبصره سوم (۳):

شهرداری تهران(معاونت شهرسازی و معماری) مکلف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه ، دستورالعمل اجرایی آن را تهیه و جهت اجرا ابلاغ نماید.

ماده چهارم (٤) :

از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه، همه کارگاه‌های ساختمانی دارای پروانه ساختمانی مشمول مفاد این مصوبه می‌باشند.

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ **رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲**

تبصره یکم (۱):

در خصوص ساختمان‌هایی که عملیات ساختمانی آنها پیش از لازم الاجرا شدن این مصوبه آغاز شده، رعایت مفاد مندرج در این مصوبه در خصوص زمان بندی و نحوه محاسبه بهای خدمات تعیین شده از زمان لازم الاجرا شدن این مصوبه الزامی است.

تبصره دوم (۲):

در خصوص آن دسته از ساختمان‌هایی که عملیات ساختمانی آنها پیش از لازم الاجرا شدن این مصوبه آغاز شده و مهلت مقرر در این مصوبه مبنی بر تعبیه حصار حفاظتی موقت کارگاهی برای آنها به اتمام رسیده است، مالک یا مالکان موظف به جمع‌آوری حصارکارگاهی با رعایت کلیه الزامات ایمنی ظرف مدت حداکثر سه ماه می‌باشند و برای مهلت سه ماهه به ازای هرماه محدود نمودن پیاده‌رو به میزان $P(r/m/s)\times L\times ۲$ دریافت شود. در خصوص ساختمان‌های گروه (ج) و (د) که عملیات ساختمانی آنها پیش از لازم الاجرا شدن این مصوبه آغاز شده و مهلت مقرر در این مصوبه مبنی بر تعبیه حصار حفاظتی موقت کارگاهی برای آنها به اتمام رسیده است، مالک یا مالکان موظف به جمع‌آوری حصارکارگاهی با رعایت کلیه الزامات ایمنی ظرف مدت حداکثر یک سال می‌باشند و برای این مهلت به ازای هرماه محدود نمودن پیاده‌رو به میزان $P(r/m/s)\times L\times ۲$ دریافت شود.

تبصره سوم (۳):

شهرداری تهران موظف است نسبت به اطلاع رسانی و اعلام مفاد این مصوبه به مالکین املاک مشمول، ظرف مدت حداکثر یکماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه اقدام نماید.

تبصره چهارم(٤) :

در خصوص املاک موضوع این ماده بهای خدمات مربوطه در زمان اخذ اولین گواهی ساختمانی دریافت می‌گردد.

ماده پنجم (۵) :

در پایان مدت معین شده در مجوزهای صادره، مالک یا مالکان موظف به جمع‌آوری حصار حفاظتی موقت کارگاهی، دپوی مصالح ساختمانی و ماشین‌آلات کارگاهی و رفع سد معبر از پیاده‌رو با رعایت کلیه الزامات ایمنی می‌باشند و چنانچه در موعد مقرر اقدام لازم به عمل نیاید شهرداری تهران مکلف است رأسا نسبت به جمع‌آوری حصار حفاظتی موقت کارگاهی و رفع سد معبر از پیاده‌رو با رعایت کلیه الزامات ایمنی اقدام نماید و هزینه‌های آن را از مالک برابر قوانین اخذ نماید. همچنین در صورتی که مالک در موعد مقرر در ماده سوم (۳) و تبصره دوم (۲) از ماده چهارم (۴) این مصوبه، حصار کارگاهی را جمع‌آوری نکند، باید به ازای هر ماه تأخیر در جمع آوری حصار کارگاهی، بهای خدماتی معادل با $P(r/m/s)\times L\times ۷$ را به شهرداری تهران بپردازد.

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ **رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲**

تبصره :

در صورت عدم جمع آوری حصار توسط شهرداری، فارغ از مسئولیت هایی که مطابق قوانین و مقررات متوجه شهرداری تهران است، بخش اخیر ماده فوق اجرا می شود.

ماده ششم (٦) :

به منظور رعایت حقوق شهروندان مجاورکارگاه‌های ساختمانی وکاهش آثار نامطلوب ناشی از عملیات ساختمانی، شهرداری تهران مکلف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه با همکاری دستگاه‌های ذیربط نسبت به تعیین روزکاری و ساعات کارگاه ساختمانی برای گروه‌های مختلف ساختمانی اقدام نماید.

ماده هفتم (۷) :

شهرداری تهران مکلف است کلیه درآمدهای حاصل از این مصوبه را در حساب جداگانه‌ای که بدین منظور افتتاح می‌گردد واریز و تحت عنوان ردیف "اصلاح، مناسب‌سازی و ایمن‌سازی پیاده‌روهای سطح شهر تهران" در بودجه سنواتی پیش‌بینی و هزینه نماید.

ماده هشتم(۸) :

شهرداری ناحیه موظف است نسبت به کنترل میدانی مستمر بر رعایت الزامات ایمنی، زیست‌محیطی و بهداشتی محدوده کارگاه ساختمانی و رعایت مفاد این مصوبه و دستورالعمل‌های آن اقدام وگزارش پایش انطباق موارد مندرج در مجوز صادره با وضع موجود را از طریق سامانه‌های مرتبط ثبت و بارگذاری نماید.گزارش‌های ناحیه ملاک اقدام جهت رفع سد معبر و دریافت بهای خدمات موضوع این مصوبه خواهد بود. نظارت عالیه بر حسن اجرای این مصوبه برعهده معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران می‌باشد.

ماده نهم (۹) :

شهرداری تهران مکلف است به منظور پایش ایمنی وضعیت سد معبر ساختمانی و ایمن‌سازی حصارکارگاهی ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه نسبت به ایجاد سامانه برخط مطابق دستورالعمل پیوست این مصوبه اقدام نماید به نحوی که دسترسی لازم برای عموم شهروندان ایجاد شده و هشدارهای کنترلی لازم به صورت مستمر قابل تولید و رصد باشد.

تبصره:

شهرداری تهران موظف است نسبت به انتشار مجوزهای صادره حصارکارگاهی پلاک‌های در حال ساخت، اخطارهای ابلاغ شده و مهلت باقیمانده مجاز برای جمع‌آوری حصارکارگاهی برای هر پلاک ثبتی بر روی نقشه شهر تهران در سامانه "تهران من" اقدام نماید.

ماده دهم (۱۰) :

شهرداری تهران موظف است هر شش ماه یکبار گزارش عملکرد این مصوبه را به شورای اسلامی شهر تهران ارسال نماید.

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲

پیوست مصوبه:

«دستورالعمل رفع سد معبر ساختمانی غیر مجاز و ایمن‌سازی حصار کارگاهی پروژه‌های ساختمانی»

۱–تعاریف :

ایمنی: عبارت است از:

الف) مصون و محفوظ بودن کلیه کارگران و افرادی که به نحوی در محیط کارگاه با عملیات ساختمانی ارتباط دارند.

ب) مصون و محفوظ بودن کلیه افرادی که در مجاورت یا نزدیکی کارگاه ساختمانی، عبور و مرور، فعالیت یا زندگی می‌کنند.

پ) حفاظت و مراقب از ابنیه، خودروها، تاسیسات، تجهیزات و نظایر آن در داخل یا مجاورت کارگاه ساختمانی

عملیات ساختمانی: عبارت است از تخریب،گودبرداری، حفاظت گودبرداری و پی‌سازی، احداث، توسعه، تعمیر اساسی و تقویت بنا، خاکبرداری، خاکریزی، تسطیح زمین و ساخت قطعات پیش ساخته در محل کارگاه ساختمانی، حفر چاه‌ها و مجاری آب و فاضلاب و سایر تاسیسات زیربنایی

کارگاه ساختمانی: محلی است که یک یا چند عملیات ساختمانی در آن انجام می‌شود. در صورت اخذ مجوز برای استفاده از معابر مجاورکارگاه جهت انبار مصالح یا استقرار تجهیزات و ماشین آلات، این محل‌ها نیز جزءکارگاه ساختمانی محسوب می‌شود.

حصارکارگاهی: سازه‌ای است موقتی که برای جلوگیری از ورود افراد متفرقه و غیرمسئول به داخل محدوده کارگاه ساختمانی ساخته و برپا می‌گردد. مالکین کلیه بناهایی که شروع به تخریب می‌نمایند، موظف به اجرای اصولی حصار کارگاهی هستند.

سازه موقت: سازه ای است که برای تجهیزکارگاه و در جهت اجرای عملیات اصلی و حفاظتی به صورت موقت برپا می‌شود. این سازه باید طبق آیین نامه های مربوط دارای پایداری و استحکام لازم در مقابل بارهای وارده باشد.

پاخور حفاظتی: حفاظی است قرنیز مانند به ارتفاع ۱۵۰ میلی متر که باید در طرف باز سکوهای کار و سایر موارد مندرج در بند ۱۲-۲-۳-۱ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان جهت جلوگیری از لغزش و ریزش ابزار کار و مصالح ساختمانی نصب گردد.

۲– اهداف :

به منظور ارتقاء کیفیت ساخت و ساز شهری و در راستای اجرایی نمودن مباحث چهارم(۴) (الزامات عمومی ساختمان) و دوازدهم (۱۲) (ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا) مقررات ملی ساختمان و پیرو بخشنامه های معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران در ارتباط با لزوم ساماندهی و

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ **رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲**

نگهداشت حصارکارگاه‌های ساختمانی در سطح شهر تهران در خصوص «ایمن‌سازی پیاده‌روها، معابر و سایر فضاهای عمومی به هنگام احداث ساختمان» و همچنین رفع آلودگی‌های بصری فضاهای شهری و باز پیرایی و رنگ‌بندی حصار کارگاه‌های ساختمانی و کلیشه «آسمان آبی، زمین پاک» جهت الزام مالکین ابنیه های در دست احداث، باید نسبت به رعایت دقیق مفاد بخشنامه های صدرالذکر و مباحث ۴ و ۱۲ مقررات ملی ساختمان با تاکید بر رعایت مفاد دستورالعمل «ساماندهی سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن‌سازی حصارکارگاهی پروژه‌های ساختمانی» اقدامات لازم به عمل آید.

۳- مراجع :

در زمینه نصب و اجرای حصارکارگاهی در پروژه های ساختمانی، استانداردهای مشخص وجود داردکه معتبرترین آنها به شرح زیر است:

الف) مبحث ۴ مقررات ملی ساختمان: ویرایش ۱۳۹۶

ب) مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان: ویرایش ۱۳۹۲

پ) بخشنامه حصار کارگاهی به شماره ۸۰/۲۶۷۰۹۵ مورخ ۹۸/۳/۱۸

۴- کلیات :

۴-۱- سازنده باید نسبت به شناسایی شرایط و مخاطرات احتمالی محیط کار و ارزیابی ریسک هایی که ممکن است از این مخاطرات به وجود آید، اقدام نموده و اقدامات پیشگیرانه مناسب در جهت حذف مخاطرات احتمالی و به عبارت دیگر مدیریت ریسک انجام دهد.

۴-۲- سازنده موظف به پیام‌رسانی موثر و مطلوب به منظور تامین ایمنی، بهداشت کار و حفاظت محیط زیست در داخل و اطراف کارگاه ساختمانی با استفاده از علائم هشدار دهنده، الزام کننده و آگاه‌کننده مطابق مفاد مبحث علائم و تابلوها (مبحث بیستم مقررات ملی ساختمان) است.

۴-۳- کارگاه ساختمانی باید با رعایت موارد زیر به طور مطمئن و ایمن محصور شده و از ورود افراد متفرقه و غیرمسئول به داخل آن جلوگیری به عمل آید. همچنین نصب تابلوها و علائم هشداردهنده در اطراف کارگاه ساختمانی که در شب و روز قابل رویت باشد، ضروری است.

۵- ایمنی عابران و مجاوران کارگاه ساختمانی :

بر اساس بند ۱۲-۲-۲-۱ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان، مسدود و یا محدود نمودن موقت پیاده روها و سایر معابر و فضاهای عمومی، برای تخلیه مصالح، وسایل و تجهیزات و یا انجام عملیات ساختمانی ممنوع است، مگر با اخذ مجوز از مراجع ذیربط برای مدت معین و با رعایت موارد زیر:

الف) وسایل، تجهیزات و مصالح ساختمانی باید در جایی قرار داده شوندکه مخاطراتی برای عابران، خودروها، تأسیسات عمومی، بناها و درختان مجاورکارگاه ساختمانی به وجود نیاورند، همچنین مانع دسترسی به تأسیسات و تجهیزات شهری از قبیل آب و برق و گاز، فاضلاب، شیرهای آتش نشانی و یا مانع دید علائم راهنمایی و رانندگی نشوند. مصالح، وسایل و تجهیزات فوق شب‌ها نیز باید به وسیله علائم درخشان و چراغ‌های قرمز احتیاط مشخص شوند.

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ **رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲**

ب) در مواردی که نیاز به تخلیه مصالح ساختمانی در معابر عمومی یا مجاور آن باشد، باید مراقبت کلی به منظور جلوگیری از لغزش، فرو ریختن و یا ریزش احتمالی آنها به عمل آید.

پ) در مواردی که پایه های داربست (طبق ضوابط مندرج در بخش ۱۲-۷-۲ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان) در معابر عمومی قرار می‌گیرد، باید با استفاده از وسایل موثر، از آسیب رساندن به عابران پیاده ممانعت به عمل آید و از جابه جا شدن و حرکت پایه های آن جلوگیری شود.

ت) در پروژه هایی که خطر ناشی از پرتاب مصالح، وسایل و تجهیزات ساختمانی وجود دارد، ضرورت دارد حداقل از یکی از راهکارهای جلوگیری از خطر از جمله استفاده از راهروی سرپوشیده موقت، سرپوش حفاظتی، پوشش موقت فضاهای باز (طبق ضوابط مندرج در فصل ۱۲-۵ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان) استفاده شود.

ث) در موارد زیر در تمام طول و عرض مجاور بنا، احداث راهروی سرپوشیده موقت در راه عبور عمومی با رعایت مفاد بخش ۱۲-۵-۴ مبحث مقررات ملی ساختمان الزامی است:

۱- در صورتی که فاصله بنای در دست تخریب از معابر عمومی کمتر از ۴۰ درصد ارتفاع آن باشد.

۲- در صورتی که فاصله بنای در دست احداث یا تعمیر و بازسازی از معابر عمومی کمتر از ۲۵ درصد ارتفاع آن باشد.

ج) در صورتی که راه عبور عمومی محدود یا مسدود شده باشد، باید راه عبور موقت در محل مناسبی که به تأیید مراجع ذیربط برسد، ایجادگردد.

چ) پاخورها باید از چوب مناسب به ضخامت حداقل ۲۵ میلی‌متر باشند. در صورت استفاده از ورق فولادی لبه‌های آن نباید تیز و برنده باشد.

۶- حصار حفاظتی کارگاهی:

سازه ای است موقت که برای جلوگیری از ورود افراد متفرقه و غیر مسئول به داخل محدوده کارگاه ساختمانی ساخته و برپا می‌گردد.

الف) ارتفاع حصار حفاظتی موقت اطراف کارگاه ساختمانی نباید از کف معابر عمومی و یا فضای مجاور آن کمتر از ۱۹۰ سانتی متر بوده و در فواصل حداکثر ۲ متر دارای پایه‌های عمودی باشد و با شرایط ذیل طراحی گردد:

۱ - بار طرحی برای محل های کم خطر و همچنین محل های عبور پرخطر و دارای احتمال برخورد خودروهای عبوری با حصار باید با توجه به ضوابط و مقررات «آیین نامه بارگذاری پل ها(حفاظت از وسایل نقلیه و تامین ایمنی عابران پیاده)» نشریه ۱۳۹ دفتر تحقیقات و معیارهای فنی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری انتخاب گردد.

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ **رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲**

۲ - مصالحی که برای ساخت حصار حفاظتی موقت به کار می‌رود باید فاقد اجزا و یا گوشه های تیز و برنده باشد، تا در صورت تماس و یا برخورد عابران و یا کارگران با حصار برای آنها حادثه‌ای به وجود نیاید.

ب) در مورد املاک واقع در محورهای اصلی و همچنین شمال کلیه معابر فرعی، «بعد از اتمام سقف طبقه اول»، نگهداری مواد و مصالح و نخاله‌های ساختمانی در پیاده‌رو مجاز نبوده و می‌بایست به داخل محدوده ملک انتقال یابد. همچنین حصار کارگاهی باید تا حد مرز ملک عقب‌نشینی کند. برای گروه‌های ساختمانی (ج) و (د) طبق برنامه زمان‌بندی مورد تایید شهرداری اقدام گردد.

پ) در مورد املاک واقع در جنوب محورهای فرعی «بعد از اجرای سقف طبقه آخر» (درصورتی‌که تردد عابران پیاده و وسایل نقلیه مختل نگردد و رعایت کامل ضوابط پوشش موقت و حصار کارگاهی صورت گیرد)، نگهداری مواد و مصالح و نخاله‌های ساختمانی در پیاده‌رو مجاز نبوده و می‌بایست به داخل محدوده ملک انتقال یابد. همچنین حصار کارگاهی باید تا حد مرز ملک عقب نشینی کند. برای گروه‌های ساختمانی (ج) و (د) طبق برنامه زمان‌بندی مورد تایید شهرداری تهران اقدام گردد.

۷- راهرو سرپوشیده موقت :

سازه‌ای است که به صورت موقت در پیاده‌روها یا سایر معابر عمومی برای جلوگیری از خطرهای ناشی از پرتاب شدن مصالح، وسایل و تجهیزات ساختمانی ایجاد می‌شود.

الف) ارتفاع راهروی سرپوشیده نباید کمتر از ۲/۵ متر باشد مگر آنکه عرض پیاده‌روی موجود کمتر باشد که در این صورت، هم‌عرض پیاده‌رو خواهد بود.

ب) راهرو سرپوشیده باید فاقد هرگونه مانع بوده و دارای نورکافی در تمام اوقات باشد.

پ) سقف راهرو و سایر قسمت های آن باید با توجه به مفاد مبحث «بارهای وارده بر ساختمان (مبحث ششم مقررات ملی ساختمان)» توانایی حمل هرگونه ریزش و سقوط احتمالی مصالح ساختمانی را داشته باشد.

ت) لبه های بیرونی سقف راهرو باید دارای دیواره شیب داری از چوب یا فولاد مقاوم به ارتفاع حداقل یک متر باشد. زاویه این حفاظ باید نسبت به سقف حداقل۳۰ و حداکثر ۴۵ درجه به طرف خارج اختیارگردد.

ث) در صورت استفاده از تخته‌های چوبی در سقف راهرو، باید ضخامت آنها حداقل۵۰ میلی متر بوده و به ترتیبی در کنار هم قرارگیرندکه از ریزش مصالح ساختمانی به داخل راهرو جلوگیری به عمل آید. استفاده از مصالح غیر مقاوم مانند توری سیمی،گونی و از این قبیل ممنوع است. درهر صورت باید تدابیری اتخاذ شود تا از ریزش هرگونه ابزار، مواد و مصالح، آب و ضایعات از سقف و دیواره‌های بیرونی راهروی سرپوشیده جلوگیری به عمل آید.

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲

ج) اطراف راهروی سرپوشیده موقت که در مجاورت کارگاه ساختمانی قرار دارد باید دارای حفاظ یا نرده ای به ارتفاع لازم مطابق مشخصات و ویژگی‌های مذکور در بخش ۱۲-۵-۲ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان باشد.

۸- رنگ حصارکارگاهی و پوشش موقت نما:

کلیه ساختمان‌ها باید پوشش آبی و سفید رنگ با رعایت کلیشه «آسمان آبی، زمین پاک» بر روی حصار کارگاهی داشته باشند. همچنین به منظور زیباسازی منظرکارگاه های ساختمانی از طریق تعویض حصارهای کارگاهی مندرس و فرسوده و رنگ آمیزی حصارها اقدام نمایند و توصیه می‌شود درصورتی که مزاحمتی برای تردد وسائل نقلیه یا افراد ایجاد نشود، از گلدان در کنار حصارهای کارگاهی و در محل مناسب استفاده گردد.

۹- مسئولیت‌ها :

مسئولیت پیگیری اجرای این دستورالعمل در پروژه های ساختمانی بر عهده مجری و مهندس ناظر پروژه است. همچنین نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل به عهده شهرداران ناحیه و مناطق است و نظارت عالیه توسط معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران (اداره کل معماری و ساختمان) انجام خواهد شد.

۱۰-مواردی که سازندگان ملزم به رعایت آن هستند:

الف) اخذ و ارائه پروانه ساختمانی و برگه شروع عملیات ساختمانی ممهور به مهر و امضای ناظر پروژه

ب) اجرای صحیح حصار حفاظتی کارگاه مطابق با ضوابط و بخشنامه‌های شهرسازی و مقررات ملی ساختمان

پ) نصب متن ذیل در قالب بنر در محل پروژه به گونه‌ای که برای همگان قابل رویت باشد

((به جهت عدم وجود فضای کافی در این ملک، حداکثر عرض ممکن جهت پیشروی حصار کارگاهی به منظور دپوی مصالح، ..... متر و طولی معادل بر ملک است؛ لذا در صورت رویت هرگونه تجاوز از حدود اعلام شده با شماره ۱۳۷ تماس حاصل فرمایید)).

۱۱- موارد قابل پیگیری از جانب شهرداری در صورت تخلف سازنده از این دستورالعمل :

۱- صدور اخطار کتبی با اعطاء مهلت قانونی یک‌ماهه جهت اقدام اصلاحی

۲- اخذ بهای خدمات تصرف معبر به وسیله حصارکارگاهی وفق مقررات موضوعه

۳- اخذ بهای خدمات تاخیر در جمع آوری حصارکارگاهی وفق مقررات موضوعه

ادارات شهرسازی نواحی موظفند نسبت به تعیین میزان مجاز تصرف طبق ضوابط این دستورالعمل و در زمان های صدور پروانه، شروع عملیات ساختمانی، مشاهده تخلف و پایان مهلت استفاده از حصارکارگاهی اقدام نمایند و مراتب را از طریق کارتابل شهروندی به همراه سایر شیوه های جاری به مالک ابلاغ نمایند. ۵/۴۰۰ م ۱۰۶/۲۷۶۰ط ۵/

شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ **رده‌بندی مصوبه: ۵/۴۰۰/۲۸۳/۲**

گردش کار تصویب

طرح «دستورالعمل حصار کارگاهی در پروژه های ساختمانی » با امضای نه نفراز اعضای شورا (دوره پنجم) با قید یک فوریت ارائه و به شماره ۳۳۰۵۵/ ۱۶۰مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۱ در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و یک‌فوریت آن در صد و نود و هشتمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران منعقده در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۷ با (شش رأی) موافق اعضای شورای اسلامی شهر تهران (ازشانزده عضو حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری) اکثریت آرای موافق را احراز ننمود . متعاقباً طرح مذکور طی نامه شماره ۱۶۰/۳۵۱۲۳ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۰ به صورت عادی به کمیسیون شهرسازی و معماری به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع و پس از وصول گزارش نهایی کمیسیون مذکور به شماره ۱۶۰/۲۸۴۷۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۶ بررسی آن در دستور دویست و هشتاد و سومین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران منعقده در تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۵ قرار گرفت . در جلسه مزبور پس از قرائت و استماع گزارش کمیسیون مزبور و مذاکرات انجام شده، طرح مذکور با عنوان « الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن‌سازی حصارکارگاهی » و با لحاظ اصلاحات بعمل آمده ، مشتمل بر مقدمه، ده (۱۰) ماده و نه (۹) تبصره و دستورالعمل پیوست با اکثریت آرای موافق (هفده رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران (از هجده عضو حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری) به تصویب رسید./ م ۱۰۶/۲۷۶۰ط۵/

وزارت کشور
استانداری تهران
فرمانداری تهران

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۰/۱۱/۲۰۱۷۶
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۲/۱۸
پیوست: ندارد

جناب آقای مهندس هاشمی

رییس محترم شورای اسلامی شهر تهران

با سلام و احترام ؛

عطف به مصوبه شماره ۱۶۰/۲۷۶۰/۵۵۲ مورخ ۱۴۰۰/۱/۱۸ با عنوان "طرح دستورالعمل حصار کارگاهی در پروژه های ساختمانی" به استحضار می رساند مصوبه یادشده به استناد ماده (۹۰) قانون "تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب **شهرداران**" مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات بعدی در هیات تطبیق مصوبات شورای اسلامی شهر تهران مطرح و کلیات آن مورد تایید قرار گرفت لیکن به جهت تشویق متقاضیان صدور پروانه ساختمانی به استفاده از شیوه های جدید در جهت تسریع در امر ساخت و ساز، خواهشمنداست دستور فرمایید در بندهای (۱) (املاک شمالی) و (۳) (املاک جنوبی) تبصره یکم ذیل ماده (۳)، بهای خدمات صدور مجوز برای سه ماه اول از شروع عملیات ساختمانی، به نصف تقلیل یابد.(یعنی در بندهای یادشده به جای فرمول $p(r/m/s)\times\mathcal{L}$ از فرمول $p(r/m/s)\times\mathcal{L}/2$ استفاده شود.)

معاون استاندار و فرماندار تهران

دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران
۱۴۰۰/۲/۱۸
شماره ۱۹۰۱ ۲۶۴۷

پایگاه اطلاع رسانی
www.tehran.gov.ir
تلفن: ۸۸۷۵۰۲۳۸
۸۸۷۵۹۹۵۱
نمابر: ۸۸۷۵۹۹۵۲

بسم الله الرحمن الرحیم

شماره دادنامه: 140109970905810321
تاریخ دادنامه: ۱۴۰۱٫۲٫۲۰
شماره پرونده: ۰۰۰۱۷۳۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای ایمان قوامی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال تبصره ۱ ماده ۳ و ماده ۵ مصوبه شناسه ۲۷۶۰-۱۵٫۱٫۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر تهران با موضوع الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن سازی حصار کارگاهی

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال تبصره ۱ ماده ۳ و ماده ۵ مصوبه شناسه ۲۷۶۰-۱۵٫۱٫۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر تهران با موضوع الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن سازی حصار کارگاهی را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته خود به طور خلاصه اعلام کرده است که:

«شورای اسلامی شهر تهران به موجب قسمت های مورد شکایت از مصوبه فوق الذکر اقدام به وضع بهای خدماتی با عنوان «جبران هزینه های ایجاد و بهسازی مسیر» و «تأخیر در جمع آوری حصار کارگاهی » نموده است که وضع آنها به دلایل زیر مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات مقام وضع کننده می باشد:
اولاً: مطابق مواد ۳۳، ۳۴ و ۳۵ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان اصول و قواعد فنی که رعایت آنها در طراحی و اجرای ساختمان ها ضروری است به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین می گردد و شهرداری ها مکلف به رعایت این مقررات بوده و نظارت بر اجرای این مقررات بر عهده وزارت مسکن و شهرسازی است.
ثانیاً: بر اساس رأی شماره ۱۱۱۶-۱۳۹۴٫۹٫۲۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، اجازه استفاده از پیاده روها، ارائه خدمت توسط شهرداری محسوب نمی شود تا شهرداری بتواند بهای خدمات آن را دریافت کند. مضافاً اینکه مطابق تبصره ۱ بند ۲ ماده ۵۵ قانون شهرداری، جلوگیری و رفع سد معابر عمومی واشغال پیاده روها و استفاده غیرمجاز از آنها وظیفه شهردرای است و در مواردی که طبق مقررات ملی ساختمان، مالک بتواند از سطح پیاده رو طبق ضوابط و با اخذ مجوز استفاده کند، از موارد مجاز تلقی شده و نمی تواند منشاء ارائه خدمات محسوب شود. همچنین طبق تبصره ۶ ماده ۹۶ قانون شهرداری، شهرداری ها مالک حقیقی معابر و پیاده روها نیستند بلکه در راستای منافع عموم آنها را مدیریت می کنند و اداره آن نمی تواند متضمن اخذ وجه از اشخاص باشد.
ثالثاً: ایجاد حصار کارگاهی الزاماً موجب ایراد خسارت به معبر و پیاده رو نمی شود و حتی در صورت ایراد خسارت، طبق مواد ۱ الی ۳ قانون مسئولیت مدنی رسیدگی به جبران خسارت در صلاحیت محاکم عمومی دادگستری است.
رابعاً: بهای خدمات تأخیر در جمع آوری حصار کارگاهی، ماهیتاً جریمه و مجازات است و طبق اصل ۳۶ قانون اساسی و ماده ۱۰ قانون مجازات اسلامی منحصراً در صلاحیت قانونگذار است.
خامساً: طبق ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و تبصره ۳ ماده ۶۲ قانون برنامه پنجم توسعه، اخذ هر وجهی باید مستند به قانون باشد.»

مصوبه مورد شکایت به شرح زیر است:

" مصوبه الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن سازی حصار کارگاهی
شناسه مصوبه: ۲۷۶۰ رده بندی مصوبه: ۵٫۴۰۰٫۲۸۳٫۲
مقدمه: نظر به لازم الاجرا بودن مقررات ملی ساختمان در کلیه ساخت و سازها و در راستای اجرایی نمودن مفاد بند ۱۲-۲-۲ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان، شهرداری تهران مکلف است از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه به منظور رعایت حقوق شهروندان و ساماندهی تعبیه حصار حفاظتی موقت کارگاهی، انبار کردن مصالح ساختمانی و استقرار ماشین آلات ساختمانی و رفع هرگونه سدمعبر ساختمانی در معابر اقداماتی را به شرح ذیل به انجام رساند:
.....
ماده۳: در صورت درخواست مالک مبنی بر استفاده از فضای پیاده رو به عنوان محل تعبیه حصار حفاظتی موقت کارگاهی، انبارکردن مصالح، استقرار ماشین آلات ساختمانی یا انجام عملیات ساختمانی که موجب مسدود یا محدود نمودن موقت پیاده رو یا معابر و فضاهای عمومی اطراف کارگاه ساختمانی می گردد، مشروط بر آن که فضای مورد نظر برای استفاده محدود وموقت پیاده رو و فضاهای عمومی اطراف کارگاه ساختمانی حداکثر تا ۵۰٪ پیاده رو (مشروط بر آن که عرض اشغال پیاده رو بیش از ۲ متر نباشد و در خصوص معابر دارای پیاده رو با عرض کمتر از ۱ متر با امکان سطح اشغال ۱۰۰٪ عرض پیاده رو) را اشغال نماید و توأم با رعایت کلیه الزامات ایمنی مندرج در مباحث مقررات ملی ساختمان باشد، در زمان ثبت شروع عملیات ساختمانی نسبت به صدور مجوز با مدت معین به شرح تبصره های ذیل اقدام نماید:
تبصره یکم: به منظور کنترل مدت زمان اشغال معابر و جبران هزینه های ایجاد و بهسازی مسیری مناسب برای عبور و مرور عابران، بهای خدمات صدور مجوز برای املاک شمالی و جنوبی به شرح ذیل تعیین می گردد:

۱- برای کلیه املاک شمالی، از شروع عملیات ساختمانی تا زمان اتمام سقف سازه ای طبقه همکف در صورت اتمام در کمتر از یک سال، به ازای هر ماه محدود نمودن پیاده رو به میزان $P(r,m,s)\times L$ اخذ گردد.

L: برابرطول بر ملک و به صورت سیستمی تعیین می گردد. در املاک دارای چند بر، بزرگترین بر ملاک عمل خواهد بود.

P : ارزش معاملاتی املاک در محاسبه عوارض ساختمان (مطابق آخرین مصوبه ملاک عمل شورای اسلامی شهر تهران در تعیین عوارض ساخت و ساز آن سال)

۲- برای کلیه املاک شمالی که در رده پروژه های ساختمانی گروه (ج) و (د) قرار می گیرند و بنا بر برنامه زمان بندی اجرای پروژه تحویل شده توسط متقاضی به شهرداری، مازاد بر یک سال تا زمان اتمام سقف سازه ای طبقه همکف، به ازای هر ماه محدود نمودن پیاده رو به میزان $P(r,m,s)\times L\times ۲$ اخذ می گردد.

۳- برای کلیه املاک جنوبی، از شروع عملیات ساختمانی تا زمان اتمام آخرین سقف سازه ای طبقات در صورت اتمام در کمتر از یک سال، به ازای هر ماه محدود نمودن پیاده رو به میزان $P(r,m,s)\times L$ اخذ گردد.

۴- برای کلیه املاک جنوبی که در رده پروژه های ساختمانی گروه (ج) و (د) قرار می گیرند مطابق برنامه زمان بندی اجرای پروژه تحویل شده توسط متقاضی به شهرداری، مازاد بر یک سال تا زمان اتمام آخرین سقف سازه ای طبقات، به ازای هر ماه محدود نمودن پیاده رو به میزان $P(r,m,s)\times L\times ۲$ اخذ گردد.

.....

ماده۵: در پایان مدت معین شده در مجوزهای صادره، مالک یا مالکان موظف به جمع آوری حصار حفاظتی موقت کارگاهی، دپوی مصالح ساختمانی و ماشین آلات کارگاهی و رفع سد معبر از پیاده رو با رعایت کلیه الزامات ایمنی می باشند و چنانچه در موعد مقرر اقدام لازم به عمل نیاید شهرداری تهران مکلف است رأساً نسبت به جمع آوری

حصار حفاظتی موقت کارگاهی و رفع سد معبر ازپیاده رو با رعایت کلیه الزامات ایمنی اقدام نماید و هزینه های آن را از مالک برابر قوانین اخذ نماید. همچنین در صورتی که مالک در موعد مقرر در ماده ۳ و تبصره ۲ از ماده ۴ این مصوبه، حصار کارگاهی را جمع آوری نکند، باید به ازای هر ماه تأخیر در جمع آوری حصار کارگاهی، بهای خدماتی معادل با $P(r,m,s)\times L\times ۷$ را به شهرداری تهران بپردازد.-شورای اسلامی شهر تهران"

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر تهران به موجب لایحه شماره ۱۶۰،۱۰۴۱۲- ۱۴۰۰،۶،۲۱ به طور خلاصه توضیح داده است که:

«این مصوبه به منظور رعایت حقوق شهروندان و ساماندهی تعبیه حصار حفاظتی موقت کارگاهی، انبار کردن مصالح ساختمانی و استقرار ماشین آلات ساختمانی و رفع هرگونه سد معبر ساختمانی در معابر و با توجه به تبصره ۱ بند ۲ ماده ۵۵ تبصره ۶ ماده ۹۶ قانون شهرداری، ماده ۴۵ آیین نامه مالی شهرداری ها، بند ۸ ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران و در راستای اجرایی کردن مفاد بند ۱۲-۲-۲ مقررات ملی ساختمان به تصویب رسیده است.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۱،۲،۲۰ به ریاست معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیأت عمومی و با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف- براساس تبصره 1 ماده 55 **قانون شهرداری** (اصلاحی مصوب 1345،11،27)، سد معابر عمومی و اشغال پیاده‌روها و استفاده غیرمجاز آنها و میدانها و پارکها و باغهای عمومی برای کسب و یا سکنی و یا هر عنوان دیگری ممنوع است و شهرداری مکلّف است از آن جلوگیری و در رفع موانع موجود و آزاد نمودن معابر و اماکن مذکور به وسیله مأمورین خود رأساً اقدام کند و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز براساس آرای مختلف از جمله رأی شماره 1400099709058113075،5،1400 این هیأت، مصوبات شوراهای اسلامی شهر در خصوص بهای خدمات استفاده از معابر عمومی و جرایم مربوط به آن را خلاف قانون تشخیص و ابطال کرده است. بنا به مراتب فوق، **اولاً**: تبصره 1 ماده 3 مصوبه مورخ 1400،1،15 شورای اسلامی شهر تهران با عنوان «الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن‌سازی حصار کارگاهی» که متضمن اخذ بهای خدمات صدور مجوز برای اشغال معابر است، به دلایل مندرج در آرای مذکور هیأت عمومی دیوان عدالت اداری خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است. **ثانیاً**: فراز دوم ماده 5 مصوبه مورخ 1400،1،15 شورای اسلامی شهر تهران با عنوان «الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن سازی حصار کارگاهی» که بر اساس آن مقرر شده است که: « ... در صورتی که مالک در موعد مقرر در ماده سوم و تبصره دوم از ماده چهارم این مصوبه حصار کارگاهی را جمع آوری نکند، باید به ازای هر ماه تأخیر در جمع آوری حصار کارگاهی بهای خدماتی معادل با $7\times L\times P(r,m,s)$ را به شهرداری تهران پرداخت نماید»، از جهت آنکه متضمن اعمال جریمه و مجازاتی است که تعیین آن بر اساس اصل سی و ششم قانون اساسی از شئون قانونگذار است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و در نتیجه مقررات مزبور مستند به بند 1 ماده 12 و مواد 13 و 88 **قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری** مصوب سال 1392 از **تاریخ تصویب** ابطال می‌شوند.

ب- براساس تبصره 1 ماده 55 **قانون شهرداری** (اصلاحی مصوب 1345،11،27)، سد معابر عمومی و اشغال پیاده‌روها و استفاده غیرمجاز آنها و میدانها و پارکها و باغهای عمومی برای کسب و یا سکنی و یا هر عنوان دیگری ممنوع است و شهرداری مکلّف است از آن جلوگیری و در رفع موانع موجود و آزاد نمودن معابر و اماکن مذکور به وسیله مأمورین خود رأساً اقدام کند. با توجه به حکم مقرر در تبصره قانونی مذکور، فراز اول ماده 5 مصوبه مورخ 1400،1،15 شورای اسلامی شهر تهران با عنوان «الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن‌سازی حصار کارگاهی» که متضمن الزام شهرداری به جمع آوری حصار حفاظتی موقت کارگاهی و رفع سد معبر از پیاده‌رو و اخذ هزینه آن از مالکینی است که در موعد مقرر حصار حفاظتی کارگاهی را جمع آوری نکرده اند، برابر قوانین است، از جهت آنکه صرفاً در مقام تبیین وظیفه قانونی شهرداری درخصوص رفع سد معبر و اشغال پیاده‌روها وضع شده و پرداخت هزینه‌های مربوط به اقدامات غیرقانونی اشخاص نیز برعهده خود آنها است و انجام وظیفه آنان توسط شهرداری به نیابت از مالکین مربوطه دریافت هزینه آن خارج از حدود اختیار و خلاف قانون نیست و در نتیجه ابطال نشد./

مهدی دربین
هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
معاون قضایی دیوان عدالت اداری